

Турция, която бѣше обвързана на страната на Централнитѣ сили, на 14 ноемврий 1914 год. объяви война на Русия. Съ влизането на Турция въ войната политическото положение на България се измѣни. Отъ една страна, тя се почувствува съ развързани ръце откъмъ Турция да действува срещу Сърбия, а отъ друга — цената на България въ очитѣ на Съглашението се повдигна, понеже, ако минѣше на тѣхна страна, би имъ помогнала твърде много за завладяването на Цариградъ и Дарданелитѣ. Българското правителство бѣше поставено въ положение да следи събитията и въ зависимостъ отъ тѣхъ да опредѣли по-нататъшното поведение на България. Започването на войната между Сърбия и Австро-Унгария възбуди наново надеждитѣ на България да реализира народнитѣ идеали, но въ народа липсваше единство. Политическитѣ партии, които до това време се обвиняваха една друга за нещастията отъ войнитѣ, пренесоха вниманието си върху новата Голѣма война и започнаха да търсятъ мѣстото на България въ дветѣ групировки. Вестницитѣ на русофилскитѣ партии застъпваха каузата на Съглашението, главно защото Русия бѣше тамъ. Тѣ искаха по-скорошното влизане на България въ войната на страната на съглашенцитѣ. Националистическитѣ течения искаха намѣсата на България да стане, когато настѣпи благоприятниятъ моментъ и има достатъчно изгледи за успѣхъ. Симпатиитѣ имъ бѣха къмъ Централнитѣ сили. Народнитѣ маси, които бѣха изпитали на гърба си несгодитѣ, мѣжкитѣ и теглилата на войнитѣ отъ 1912 и 1913 години, бѣха за запазване на строгъ неутралитетъ до свършване на Голѣмата война, при ликвидирането на която вѣрваха, че ще бжде разрешенъ удовлетворително и българскиятъ въпросъ. Въ време на военнитѣ действия настроенията на партизанитѣ русофили и националисти се мѣнѣха съобразно успѣхитѣ или неуспѣхитѣ на военнитѣ групировки, на които симпатизираха. Само народътъ, който стоеше вънъ отъ партиитѣ, поддържаше здраво разумното становище да се пази строгъ неутралитетъ.

Италия мина на страната на Съглашението и на 23 май 1915 год. объяви война на Австрия. Презъ това време отъ направенитѣ дипломатически сондажи, както при едната, така и при другата воюващи групировки, българското правителство дойде до заключението, че срещу държания отъ България лояленъ неутралитетъ нищо реално не ще получи. То се убеди, че единствениятъ начинъ, съ който България би могла да реализира отчасти народнитѣ идеали, е намѣсването ѝ въ войната.

Както Съглашението, така и Централнитѣ сили не преставаха да правятъ постѣпки за привличането на България въ войната на своя страна.

Понеже предложенията на Съглашението се ограничаваха само въ известни териториални отстъпки за смѣтка на съседитѣ ни, които щѣха да се опредѣлятъ изключително въ края на една успѣшна война и то съ огледъ да не бждатъ силно оцетени нашитѣ съседи, които Съглашението смѣташе да привлѣче на своя страна, а Централнитѣ сили ясно и категорично заявяваха, че при успѣшна война България ще бжде напълно задоволена въ рамкитѣ на нейнитѣ национални идеали, българското прави-